

11INK11165

GEMEENTE HELLEDOORN	
Behand.: PVBB	
14 OKT 2011	
A/B Stuk	Trefw.: ISRAAD 25-10-2011
Werkpt.: Circ - Lbr.	
Kopie aan: SW/Com, GKO, JHE	
Archief ☒ / N. reeks ☒ / Vertr.:	

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Informatiecentrum tel.
(070) 373 8020

betreft
stand van zaken leges voor
Nederlandse identiteitskaart

uw kenmerk

ons kenmerk
ECGF/U201101740
Lbr. 11/065

bijlage(n)

2

datum

14 oktober 2011

Samenvatting

Deze ledenbrief is een vervolg op onze ledenbrief van 16 september 2011 (Lbr. 11/058) over de leges voor de Nederlandse identiteitskaart. Door een reparatiewet is het mogelijk om vanaf 22 september 2011 weer leges te heffen. De Tweede en Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben het wetsvoorstel (33011) op resp. 29 september 2011 en 11 oktober 2011 aangenomen. De wet is op 14 oktober 2011 in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 2011, 440).

De reparatiewet biedt een nieuwe grondslag voor de legesheffing, nu de Hoge Raad in zijn uitspraak van 9 september 2011, nr. 10/04967, LJN: BQ4105, heeft beslist dat artikel 229, eerste lid, aanhef en onder b, van de Gemeentewet geen grondslag voor de heffing kan zijn. Hoewel de reparatiewet een zelfstandige heffingsgrondslag biedt voor het tarief in de gemeentelijke legesverordening, vinden wij het wenselijk dat de legesverordening zelf in overeenstemming met de nieuwe wetgeving wordt gebracht. Dit komt de duidelijkheid en rechtszekerheid ten goede. Wij bieden u twee varianten aan voor het wijzigen van de legesverordening. De wijziging kan eventueel ook worden meegenomen in de reguliere wijziging van de legesverordening bij de behandeling van de begroting voor 2012.

Verder gaan wij kort in op de terugwerkende kracht aan de wetgeving. Voor eventuele rechtszaken die hieruit voortvloeien is, gelet op de rijksverantwoordelijkheid, centrale afstemming wenselijk.

Tot slot besteden wij aandacht aan de (financiële) compensatie aan gemeenten, die de regering heeft toegezegd.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

Informatiecentrum tel. (070) 373 8020	uw kenmerk	bijlage(n) 2
betreft stand van zaken leges voor Nederlandse identiteitskaart	ons kenmerk ECGF/U201101740 Lbr. 11/065	datum 14 oktober 2011

Geacht college en gemeenteraad,

Inleiding

Op 16 september 2011 hebben wij u een ledenbrief gestuurd over de leges voor de Nederlandse identiteitskaart.¹ Door de uitspraak van de Hoge Raad van 9 september 2011, nr. 10/04967, LJN: BQ4105, is het in behandeling nemen van een aanvraag voor een Nederlandse identiteitskaart geen dienst in de zin van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet. Legesheffing op die grond acht de Hoge Raad dan ook niet mogelijk.

Reparatiewet voor leges identiteitskaart

De regering vindt het noodzakelijk dat de legesheffing wordt voortgezet ter bestrijding van de gemeentelijke en rijkskosten die met het behandelen van de aanvragen voor een Nederlandse identiteitskaart zijn gemoeid. Daartoe heeft zij een wetsvoorstel bij de Staten-Generaal ingediend (Kamerstukken 33011 – Regeling van een grondslag voor de heffing van rechten voor de Nederlandse identiteitskaart; hierna: de reparatiewet). De reparatiewet biedt een zelfstandige grondslag voor de legesheffing. De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 29 september 2011 aangenomen. De Eerste Kamer ging op 11 oktober 2011 akkoord. Op 14 oktober 2011 is de reparatiewet in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 2011, 440). De wet werkt terug tot en met 22 september 2011 (de dag na indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer).

Instructie BZK

Over de legesheffing vanaf 22 september 2011 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) een werkinstructie aan gemeenten gestuurd.

---

¹ Lbr. 11/058 – Afschaffing leges voor Nederlandse identiteitskaart (16 september 2011).

De instructie houdt verband met de belangen die de regering heeft afgewogen bij het verlenen van terugwerkende kracht aan de reparatiewet. Zie hierover het in bijlage 1 opgenomen citaat uit de nota naar aanleiding van het verslag van de Eerste Kamer.

Wij gaan ervan uit dat gemeenten overeenkomstig die instructie hebben gehandeld.

De instructie geldt tot het moment van publicatie van de reparatiewet in het Staatsblad (14 oktober 2011). Het ministerie van BZK zal u hierover berichten.

Aanpassing legesverordening

De reparatiewet biedt een zelfstandige grondslag voor de legesheffing in verband met het aanvragen van een identiteitskaart vanaf 22 september 2011. De gemeente hoeft haar legesverordening hiervoor niet te wijzigen. In de memorie van toelichting bij artikel 2 van de reparatiewet staat hierover:

'Het eerste lid voorziet er in dat die verordeningen (althans voor zover ze betrekking hebben op het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart) vanaf de dag tot welke de wet terugwerkt, berusten op artikel 1. Dat betekent dat de desbetreffende bepalingen van de bestaande gemeentelijke verordening zonder aanpassing een grondslag bieden voor het heffen van de in die verordening gespecificeerde bedragen in verband met het aanvragen van een identiteitskaart, vanaf de dag tot welke de wet terugwerkt. Dat neemt niet weg dat de gemeenten de bevoegdheid houden om de verordening te wijzigen. Het is ook wenselijk om – op enig moment – de verordening te wijzigen, om verwarring inzake de grondslag van heffing te vermijden.' (Kamerstukken II 2011/2012, 33011, nr. 3, pag. 3/4).

Het komt ons juist voor de legesverordening direct in overeenstemming te brengen met de nieuwe wet. Gelet op de door de regering aan het wetsvoorstel gegeven toelichting, hoeft de gemeente geen terugwerkende kracht aan haar wijzigingsbesluit te geven. De wijziging kan eventueel ook worden meegenomen in het reguliere raadsbesluit tot wijziging van de legesverordening in het kader van de behandeling van de begroting voor 2012.

Wie stelt de wijzigingsverordening vast?

De raad is bevoegd tot het wijzigen van een belastingverordening (artikel 216 Gemeentewet). Omdat de legesverordening vaak wijzigingen gedurende het jaar kent, hebben veel gemeenten een specifieke regeling getroffen. Die specifieke regeling staat ook de in de modelverordening leges van de VNG. Het is daarom belangrijk dat u goed controleert aan wie de bevoegdheid toekomt om de legesverordening te wijzigen.

In de legesverordening kan de bevoegdheid om de verordening te wijzigen zijn overgedragen aan het college (op grond van artikel 156, eerste en tweede lid, aanhef en onder h, Gemeentewet). In onze modelverordening leges is dat gebeurd waar het gaat om:

- redactionele wijzigingen of

- wijzigingen als gevolg van rijksregelgeving die korter dan drie maanden na publicatie in het Staatsblad in werking treden en betrekking hebben op specifieke onderwerpen. De leges voor reisdocumenten behoren hiertoe.

Een en ander voor zover de raad zelf niet in de wijziging voorziet.

Als u ons model hebt overgenomen, is het college dus bevoegd om de wijzigingsverordening vast te stellen (zie model A in bijlage 2). Heeft er geen bevoegdhedenoverdracht plaatsgevonden of is die beperkter dan in ons model – bijvoorbeeld voor alleen redactionele wijzigingen – dan is de raad wijzigingsbevoegd (zie model B in bijlage 2). Het is ook mogelijk om de wijziging mee te nemen in de reguliere wijziging van de legesverordening door de raad bij de behandeling van de begroting voor 2012.

Terugwerkende kracht

Aan de reparatiewet wordt terugwerkende kracht gegeven tot en met de dag na indiening van het betreffende wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. Dit betekent dat de reparatiewet terugwerkt tot en met 22 september 2011. Hiervoor worden in de memorie van toelichting de volgend redenen genoemd:

- Vanaf 22 september 2011 is voor burgers kenbaar dat zij moeten (blijven) betalen voor de identiteitskaart.
- Het wetsvoorstel repareert een onbedoeld gevolg van de belastingbepalingen in de Gemeentewet, omdat het de duidelijke bedoeling van de Paspoortwetgever is geweest om wél leges te kunnen heffen.
- De terugwerkende kracht draagt bij aan een rechtvaardiger verdeling van de kosten van de identiteitskaart over de betrokken burgers.
- Terugwerkende kracht beperkt oneigenlijk gebruik van de mogelijkheid om een identiteitskaart aan te vragen.
- Er is een budgettaire noodzaak om zo snel mogelijk een eind te maken aan de legesvrije situatie.

De terugwerkende kracht is beperkt 'tot het moment waarop van de betrokkenen redelijkerwijs kan worden gevergd dat zij met de verandering in de regelgeving rekening konden houden. Daarbij is het uitgangspunt gehanteerd dat de regeling niet verder terugwerkt dan tot het moment waarop het publiek van overheidswege in kennis is gesteld van het voornemen tot het vaststellen van een regeling, in dit geval door indiening van het wetsvoorstel bij de Staten-Generaal.'

Aan de terugwerkende kracht heeft het parlement uitvoerig aandacht besteed. Beide Kamers der Staten-Generaal hebben er uiteindelijk mee ingestemd.

Bezwaar- en beroepsprocedures in verband met de reparatiewet

Er zijn al personen die een bezwaarschrift hebben ingediend tegen de legesheffing sinds 22 september 2011. Als die bezwaarschriften gericht zijn tegen de legesheffing op grond van de nieuwe wettelijke grondslag, verdient het aanbeveling het ministerie van BZK (en de landsadvocaat) hierin in een vroeg stadium te betrekken.

Het rijk is immers verantwoordelijk voor deze wetgeving. In verband hiermee verzoeken wij u bezwaarschriften met deze strekking aan de VNG kenbaar te maken, zodat wij deze kunnen doorgeleiden naar het ministerie. U kunt een scan van het bezwaarschrift zenden aan belastingen@vng.nl.

Financiële compensatie aan gemeenten

De VNG heeft op 16 september 2011 de minister van BZK verzocht om compensatie voor gedeerde inkomsten op de Nederlandse identiteitskaart. Er is immers sprake van wettelijk aan de gemeenten opgedragen taken (medebewind), waarvan de kosten niet ten laste van de gemeenten dienen te komen (artikel 108 Gemeentewet). BZK heeft de VNG in een brief laten weten dat gemeenten voor gedeerde inkomsten in ieder geval als volgt worden gecompenseerd:

- compensatie voor de aanvragen van Nederlandse identiteitskaarten in de periode 9 tot 22 september 2011 door personen op wie de Wet op de uitgebreide identificatieplicht van toepassing is (de periode tussen uitspraak Hoge Raad en indiening reparatiewetsvoorstel bij Tweede Kamer)
- compensatie voor na de hofuitspraak van 7 oktober 2010 volgens de Algemene wet bestuursrecht tijdig ingediende (individuele) bezwaarschriften waarop ten tijde van de uitspraak van de Hoge Raad nog niet onherroepelijk is beslist.

De VNG en het kabinet voeren nog nader overleg over een aantal andere categorieën. Over de wijze waarop gemeenten gecompenseerd gaan worden, vindt ook nog overleg plaats. Wij houden u van de resultaten op de hoogte.

Meer informatie

Meer informatie over de leges voor de Nederlandse identiteitskaart vindt u op onze website, beleidsveld belastingen, onder [leges](#).

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Bijlage 1 bij Ledenbrief ECGF/201101740 van 14 oktober 2012

Toelichting regering op terugwerkende kracht en werkinstructie gemeenten

Bron: Kamerstukken I 2011/2012, 33011, nr. C, pag. 10 en 11 (Nota naar aanleiding van het verslag)

'Het wetsvoorstel kent terugwerkende kracht tot de dag na de indiening bij de Tweede Kamer. Dat is het moment waarop het wetsvoorstel openbaar is geworden, en een ieder ervan kennis kan nemen. De terugwerkende kracht van het wetsvoorstel vangt dus aan op 22 september. Iemand die op of na 22 september een identiteitskaart aanvraagt, is vanaf dat moment rechten verschuldigd zodra de wet – met de daarbij behorende terugwerkende kracht – in werking treedt. Aan de andere kant is de aanvrager deze rechten niet verschuldigd vanaf de datum van de uitspraak van de Hoge Raad voor zolang het wetsvoorstel niet in werking is getreden. Om aan beide belangen – het belang van gemeenten en rijk om betaald te krijgen voor de identiteitskaart en het belang van de burger om niet ten onrechte te betalen – zoveel mogelijk recht te doen is gekozen voor een praktische benadering die de nodige waarborgen bevat. Die waarborgen richten zich op het recht doen aan de rechten van de aanvrager, zoals deze luiden als gevolg van het arrest van de Hoge Raad, alsmede aan het recht doen aan de omstandigheid dat de overheid kosten maakt voor deze kaart die – in geval de wet in werking treedt – naar mijn overtuiging voor rekening van de aanvrager behoren te komen.

Daarom is aan de gemeenten de volgende instructie gegeven.

Bij een aanvraag vóór de inwerkingtreding van de wet wordt de burger verzocht te betalen en daarbij zijn rekeningnummer op te geven. Als de wet niet in werking treedt wordt het betaalde bedrag teruggestort. Ook kan bij een aanvraag uitstel van betaling worden verleend, onder de voorwaarde dat de burger bij het ophalen van de kaart een eenmalige machtiging verleent tot het afschrijven van het verschuldigde bedrag. Het uitstel van betaling geldt tot de wet in werking is getreden.

(...)

Als het wetsvoorstel wordt aanvaard en in werking treedt, is er met terugwerkende kracht tot en met 22 september jl. een grondslag om rechten te heffen voor de aanvraagbehandeling van een identiteitskaart. De instructie aan de gemeenten loopt in die zin vooruit op de aanvaarding van het wetsvoorstel, dat zowel iedere aanvrager als de gemeenten vanaf 22 september jl. zich bewust moeten zijn dat de regelgeving naar verwachting zo zal worden aangepast dat er vanaf die datum weer betaald moet worden voor de aanvraag van een identiteitskaart. Daarmee wordt voorkomen dat gemeenten en burgers in strijd handelen met de wet zoals die met ingang van 22 september j.l. met terugwerkende kracht komt te luiden. Het was noodzakelijk om hierover de burgers in te lichten om niet de aanvrager in de veronderstelling te laten verkeren dat de kaart gratis kon worden aangevraagd, om er later achter te komen dat voor de kaart alsnog betaald moet worden na inwerkingtreding van het wetsvoorstel. Een dergelijke handelwijze van de overheid zou geen recht doen aan het vertrouwen dat de burger mag stellen in het kenbaar handelen van de overheid. Aanvragers hebben wel de

mogelijkheid om de betaling uit te stellen tot na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel door bij de aanvraag te kiezen voor het invullen van een voorwaardelijke machtiging voor de betaling van de rechten voor de identiteitskaart, die pas na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel geïnd wordt.

Mocht het zo zijn dat het wetsvoorstel niet wordt aangenomen door de Kamer dan zullen onverschuldigd betaalde bedragen worden terugbetaald en zullen afgegeven voorwaardelijke machtigingen niet gebruikt worden. Daarmee wordt naar mijn mening in overeenstemming gehandeld met het arrest van de Hoge Raad en met de wet. De Hoge Raad heeft immers niet gesteld dat er in het geheel geen rechten meer mogen worden geheven, maar slechts dat de wettelijke grondslag waarop de heffing van rechten was gebaseerd, ontoereikend was. Met een toereikende grondslag, waarin het wetsvoorstel voorziet, kunnen dus weer rechten worden geheven.'

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Bijlage 2 bij ledenbrief ECGF/201101740 van 14 oktober 2011

Wijziging legesverordening in verband met Nederlandse identiteitskaart

Model A. College is wijzigingsbevoegd

(gemeenten die artikel 10 van de modelverordening leges hebben overgenomen)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [gemeentenaam];

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, artikel 1 van de Wet van 13 oktober 2011, houdende regeling van een grondslag voor de heffing van rechten voor de Nederlandse identiteitskaart (Stb. 2011, 440) en artikel 10, aanhef en onderdeel b, van de Legesverordening 20..;

gezien het advies van ...;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening tot [rangtelwoord] wijziging van de Legesverordening 20..

Artikel I

A. Artikel 2 wordt vervangen door:

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

- a. het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;
  - b. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Paspoortwet;
- een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

B. Artikel 3 wordt vervangen door:

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst of van de Nederlandse identiteitskaart, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

C. Hoofdstuk 2 van titel 1 van de tarieventabel wordt gewijzigd als volgt:

1. Onder vernummering van de onderdelen 1.2.2, 1.2.3 en 1.2.4 tot de onderdelen 1.2.3, onderscheidenlijk 1.2.4 en 1.2.5, worden de onderdelen 1.2.1.7 en 1.2.1.8 vervangen door:
  - 1.2.2. Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Paspoortwet:
    - 1.2.2.1 voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van veertien jaar nog niet heeft bereikt € ...;
    - 1.2.2.2 in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel 1.2.2.1 € ....
2. In het tot onderdeel 1.2.3 vernummerde onderdeel 1.2.2 wordt 'alsmede in 1.2.1.7 en 1.2.1.8' vervangen door: en 1.2.2.
3. In het tot onderdeel 1.2.4 vernummerde onderdeel 1.2.3 wordt '1.2.2' vervangen door: 1.2.3.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking, welke dag tevens de datum van ingang van de heffing is.

Artikel III

Deze verordening wordt aangehaald als: [Rangtelwoord] wijziging Legesverordening 20...

Aldus vastgesteld in de vergadering van het college van [datum].

De burgemeester,   De secretaris,

**Model B. Raad is wijzigingsbevoegd
(geen overdracht bevoegdheid in legesverordening)**

De raad van de gemeente [gemeentenaam];

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [datum en eventueel nr.];

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet en artikel 1 van de Wet van 13 oktober 2011, houdende regeling van een grondslag voor de heffing van rechten voor de Nederlandse identiteitskaart (Stb. 2011, 440);

gezien het advies van ...;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening tot [rangtelwoord] wijziging van de Legesverordening 20..

Artikel I

A. Artikel 2 wordt vervangen door:

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'leges' worden rechten geheven voor:

- a. het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten;
  - b. het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Paspoortwet;
- een en ander zoals genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

B. Artikel 3 wordt vervangen door:

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de aanvrager van de dienst of van de Nederlandse identiteitskaart, dan wel degene ten behoeve van wie de dienst is verleend of de handelingen zijn verricht.

C. Hoofdstuk 2 (Reisdocumenten) van titel 1 van de tarieventabel wordt gewijzigd als volgt:

1. Onder vernummering van de onderdelen 1.2.2, 1.2.3 en 1.2.4 tot de onderdelen 1.2.3, onderscheidenlijk 1.2.4 en 1.2.5, worden de onderdelen 1.2.1.7 en 1.2.1.8 vervangen door:
  - 1.2.2. Het tarief bedraagt voor het verrichten van handelingen ten behoeve van een aanvraag van een Nederlandse identiteitskaart als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Paspoortwet:
    - 1.2.2.1 voor een persoon die op het moment van de aanvraag de leeftijd van veertien jaar nog niet heeft bereikt € ...;
    - 1.2.2.2 in andere gevallen dan bedoeld in onderdeel 1.2.2.1 € ...

2. In het tot onderdeel 1.2.3 vernummerde onderdeel 1.2.2 wordt 'alsmede in 1.2.1.7 en 1.2.1.8' vervangen door: en 1.2.2.
3. In het tot onderdeel 1.2.4 vernummerde onderdeel 1.2.3 wordt '1.2.2' vervangen door: 1.2.3.

Artikel II

Deze verordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking, welke dag tevens de datum van ingang van de heffing is.

Artikel III

Deze verordening wordt aangehaald als: [Rangtelwoord] wijziging Legesverordening 20...

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [datum].

De voorzitter,

De griffier,

Toelichting

Algemeen

Door de uitspraak van de Hoge Raad van 9 september 2011, nr. 10/04967, LJN: BQ4105, is het in behandeling nemen van een aanvraag voor een Nederlandse identiteitskaart geen dienst in de zin van artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet. Legesheffing op die grond acht de Hoge Raad dan ook niet mogelijk. Zie hierover onze ledenbrief: Lbr. 11/058 – Afschaffing leges voor Nederlandse identiteitskaart (16 september 2011).

De regering vindt het noodzakelijk dat de legesheffing wordt voortgezet ter bestrijding van de gemeentelijke en rijkskosten die met het behandelen van de aanvragen voor een Nederlandse identiteitskaart zijn gemoeid. Daartoe heeft zij een wetsvoorstel bij de Staten-Generaal ingediend (Kamerstukken 33011 – Regeling van een grondslag voor de heffing van rechten voor de Nederlandse identiteitskaart; hierna: de reparatiewet). De reparatiewet biedt een zelfstandige grondslag voor de legesheffing. De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 30 september 2011 aangenomen. De Eerste Kamer ging op 11 oktober 2011 akkoord. Vervolgens is de wet op 14 oktober 2011 in het Staatsblad gepubliceerd (Stb. 2011, 440). De wet werkt terug tot en met 22 september 2011 (de dag na indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer).

Hoewel de wet een zelfstandige grondslag biedt voor de legesheffing in verband met het aanvragen van een identiteitskaart vanaf 22 september, laat deze onverlet de bevoegdheid van gemeenten om de legesverordening te wijzigen. In de memorie van toelichting stelt de regering het wenselijk te vinden dat dit 'op enig moment' gebeurt, om verwarring over de grondslag van heffing te vermijden. In verband hiermee komt het ons juist voor de legesverordening zo snel mogelijk in overeenstemming te brengen met de nieuwe wetgeving.

Afhankelijk van de regeling in de legesverordening is het college dan wel de raad bevoegd tot het vaststellen van de wijzigingsverordening. Wij hebben daarom twee modelbesluiten opgenomen.

Aanhef

Op grond van artikel 10, aanhef en onderdeel b, van de (model)verordening leges is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om een wijzigingsverordening vast te stellen als het gaat om een wetswijziging over reisdocumenten die ingaat binnen drie maanden na publicatie van de wet in het Staatsblad. Als de reparatiewet in het Staatsblad is gepubliceerd, kan het college dus een wijzigingsbesluit nemen (model A).

Als in de legesverordening geen bepaling over de overdracht van bevoegdheden aan het college is opgenomen (artikel 10 van ons model ontbreekt of is beperkter van strekking), blijft de raad bevoegd om de legesverordening te wijzigen (model B)

In de aanhef is de wettelijke grondslag voor de legesheffing uitgebreid. Wij vinden het wenselijk te expliciteren dat de heffing van gemeentelijke leges niet alleen gebaseerd is op artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Gemeentewet, maar tevens op artikel 1 van de reparatiewet.

Artikel I

Onderdeel A

De uitbreiding van de omschrijving van het belastbaar feit houdt direct verband met de reparatiewet. Artikel 2, eerste lid, van deze reparatiewet bewerkstelligt dat de bestaande gemeentelijke verordeningen inzake het heffen van rechten voor de identiteitskaart, komen te berusten op artikel 1 van die wet. Dat wil zeggen dat als in die verordening het begrip "dienst" voorkomt, dit begrip waar het de aanvraag van een identiteitskaart betreft niet meer moet worden uitgelegd op basis van artikel 229, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet, maar op de voet van artikel 1 van de reparatiewet. Dus als het verrichten van handelingen ten behoeve van de aanvraag van een identiteitskaart, waarbij het individualiseerbaar belang niet meer ter zake doet. Kortom, onder de reparatiewet kunnen rechten geheven worden op basis van de bestaande verordeningen.

In de nota naar aanleiding van het verslag van de Eerste Kamer (Kamerstukken I 2011/12, 33011, nr. C) staat het als volgt:

'De nieuwe grondslag wordt voor de vraag of deze van toepassing is, niet langer – zoals wel in artikel 229, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet - afhankelijk gesteld van de vraag of er sprake is van een "dienst". Voor een dienst moet er immers in overwegende mate sprake zijn van een individualiseerbaar belang. De nieuwe grondslag geldt dus, ongeacht de vraag of er wel of geen sprake is van een in overwegende mate individualiseerbaar belang.

(...)

In mijn ogen is het heffen van een belasting hier gerechtvaardigd nu de belasting niet wordt geheven over een product maar juist ten behoeve van dit product, ter dekking van de kosten van productie en verstrekking daarvan teneinde deze kosten niet op de schouders van de gehele gemeenschap te laten rusten.'

Het bovenstaande laat overigens onverlet dat een gemeente wel bevoegd is om de belastingverordening te wijzigen (artikel 216 Gemeentewet). De regering vindt dat 'op enig moment' ook gewenst om verwarring te voorkomen. Met het oog op duidelijkheid en rechtszekerheid vinden wij het wenselijk de legesverordening direct in overeenstemming te brengen met de reparatiewet.

Onderdeel B

In verband met de uitbreiding van het belastbaar feit, is ook de omschrijving van de belastingplicht gewijzigd.

Onderdeel C

In de tariefbepaling voor de Nederlandse identiteitskaart sluiten wij aan bij de tekst van de reparatiewet. In verband met de afwijkende formulering, zijn de leges voor een Nederlandse identiteitskaart in een afzonderlijk tariefonderdeel opgenomen. De daaropvolgende onderdelen en verwijzingen daarin zijn vernummerd.¹

---

¹ De gemeenten Den Haag, Enschede, Maastricht, Echt-Susteren en Oldambt die op grond van artikel 7 van de Paspoortuitvoeringsregeling Nederland 2001 een Nederlandse identiteitskaart mogen verstrekken aan personen die niet als ingezetene in de basisadministratie van een gemeente zijn ingeschreven, moeten een eventueel afzonderlijke tariefbepaling voor deze categorie personen ook aanpassen.

Artikel II

De wijzigingsverordening treedt in werking met ingang van de eerste dag na die van de bekendmaking. Deze dag is ook de datum van ingang van de heffing. Terugwerkende kracht is voor het wijzigingsbesluit niet nodig. Met de wijziging zijn geen materiële gevolgen beoogd.

Artikel III

Om verwijzing te vergemakkelijken hebben wij een citeertitel opgenomen.